

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ. НІЧ

ПОВЕРНЕННЯ БОЛЮ

Біль повернувся вночі. «Знову, — з роздратуванням подумав він. І знову, і знову, і знову». Знову, отже, доведеться терпіти до ранку. А це — невідомо скільки. З тієї пори, коли час втратив свою однозначну розмірність, невідомість чекання зробилася звичною. Якщо тільки до цього безглуздя можна звикнути. «Знову і знову, і знову», — знову і знову повторював він.

Найкраще було лежати не рухаючись, але нерухомість теж ставала нестерпною, до того ж він відчував, що рано чи пізно доведеться вставати за малою потребою. Рано чи пізно. Чи може таке бути — рано або пізно? «Якщо я встану зараз, це буде «рано» чи «пізно», га?». Він сповз із ліжка, намагаючись не підводити голови, і так, перегнувшись навпіл, рушив до унітаза. Замість звиклих чотирьох йому довелося зробити вісім кроків. Кожен з них відлунював новою хвилиною болю. «Час уже, певно, скористатися правом ходити під себе», — подумав він. «Знову і знову. Як це, очевидно, мило — пускати помалу рідину у будь-який час. У будь-який зручний для вас час. Ви почуватимете себе зручно навіть у критичні дні! Мете себе! Як птахи небесні! Скористайтесь вашим правом, цим найвищим досягненням демократії!»

Він дивився, як, закручуючись, зникає у білій мушлі теплий потік, і відчув нараз, що разом із сечею з нього, мабуть, витече й свідо-

мість. «Ось воно! Ось! — вирішив захоплено, — закон сполучених посудин». Однак спроба уявити свій мозок, під'єднаний таким чином до всесвітньої каналізаційної мережі, не вдалася: він знепритомнів.

Свідомість повернулася за якийсь час — не «згодом» і не «незабаром» і не за кілька хвилин, а через невідомо яку кількість чи протяжність цього вашого-нашого часу — і він усвідомив, що стоїть навколішки, припершись до мушлі головою, а це не найкраща поза для царя всесвіту. «Свинство, — подумав він. — От іще свинство! Отак щоразу повертатися. І ваша-наша свідомість — свинство і свинство — завжди прокидатися зо сну і виринати з небуття і випадати з нічого. Давай, завертай назад. Вона там, моя люба батьківщина, моя маленька оселя, моя фазендочка, садочок мій, номерний знак. Дитя, сестро моя, поїдемо в краї, де ми з тобою нерозлучні будемо. Там все не є. Там навіть смерть не є. Це недалеко,десь тут, за Карпатами. Не є радості, не є болю, не є дня і не є ночі... Га?». Однак повернення видавалося невідворотним. І повернення означало тільки біль. Тепер лише це. Біль тепер заміняв йому увесь світ. Цілий світ був болем, — він прислухався, — і це був не найкращий його різновид.

РІЗНОВИДИ БОЛЮ

Завжди залишається класифікація. Ще.

Зрештою, в цьому він теж не досяг визначних успіхів. Він знав багато різновидів болю, однак лише три стали об'єктами класифікації. Принаймні три. Безумовно три. Очевидно три. Концентрація першого відбувалася десь у надбрівних дугах. Це був дуже локальний біль — він ледве чи займав кубічний сантиметр мозку, — але ця локальність вносила новий відтінок нестерпності: здавалось-бо, можна вхопити зболіле місце пучками і витягти з голови, як виймають із пучки скалку. Це було оманом. Біль ховався близько, десь під самою кісткою, але череп був для нього надійним захистом. Пальці несамохіть роздирали шкіру на чолі, марно намагаючись добути до середини, а потім лізли до очей, подібно павукам тяглися до очей, щоб бодай через очниці проникнути в мозок і — нічого

ПОДВІЙНИЙ ЛЕОН

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ. DOUBLE LION

*Але сьомий день не має вечора, він не має заходу,
Бо ти посвятив його, щоби він тривав вічно.*
Аврелій Августин «Сповідь»

ЗА П'ЯТНАДЦЯТЬ ХВИЛИН ДО КІНЦЯ:

Вздовж коридору тяглися телефонні дроти, кабелі електромереж, труби вентиляції, унаочнюючи геометрію перспективи, демонструючи одвічне інцестуальне бажання ліній злитися в безкрай.

Зрідка траплялися пожежні гідранти, більше схожі на комори кунсткамери. За їх тьмавими шибамися вгадувалися муміфіковані шкури змії, містичні тіла рур, завмерла перистальтика. Ці монстри, мабуть, лише чекають свого часу — великої води, котра б наповнила їхні нутроші, кишки і жили струмуючим життям, і тоді вони, звиваючись і вилискуючи вологою, поповзуть коридорами, заповонять сходи, вириватимуться назовні, де їх уже чекатимуть, жируючи, усі потвори світу, дбайливо збережені для нас алхіміками ночі завдяки спирту, формаліну та іншим чудам консервації.

Ще рідше за гідранти траплялися так звані кнопки алярмові (на жаль, відсутні в нашій мові). Ці спокушали до подвигів ану ж бо, спробуй! Втім, за ціле життя ти жодного разу так і не зважився розбити скло і натиснути червоний гудзик. Або, скажімо, зірвати

в потягу стоп-кран, щоб пересвідчитися, чи він буває не бутафорський (і кран, і потяг). І це правильно. Бо ти й сам не знаєш, що сталося б з тобою, якби насправді, не дай боже, все воно виявилось несправжнім. Нехай вже краще несправжність несправжнього не справджується.

От і цього разу ти про всяк випадок тримав руки в кишенях, затиснувши в лівій ключі, а правою переминаючи якийсь папірець — обгортку від жуйки чи трамвайний квиток — дактильна дезорієнтація спокуси. Навчитися би розрізняти їх на дотик — квитки, обгортки, квитанції, перепустки, банкноти — безцінно-безіменний мотлох, що повсякчас виповнює кишені, гаманці, нотатники. Однак з роками виникають проблеми не лише з руками, а й з очима, печінкою, нирками та іншими органами відчуттів — (один лиш ляк, шлях би його трафив, не зраджує ніколи) — і от тебе вже не цікавить, як раніше, орнамент підлоги, чи ритм чорних цвяшків, якими кріпляться під стелею телефонні дроти, бо я (а отже, й ти) наперед знаю історію цієї металевої мізерії, цих жалюгідних сутностей-в-собі, цих крихітних звіряток вічності, надто коротких однак для того, щоби пробити тонкий шар пластику і втриматися в штукатурці, бо того разу — як давно це було! — Майстрам замість звичайних столярних цвяшків видали маленькі меблеві, і помічник телефоніста пооббивав собі всі пальці, доки не здогадався чіпляти цвяхи до дроту шматочками жуйки, і аж потім товкти молотком — це теж давалося не просто, принаймні пальці залишалися цілими, і ти якимось внутрішнім зором (завдяки мені) бачиш той один-єдиний цвях, вбитий настільки криво й неідеально, невдало і нездало, що він, продірявивши ізоляцію, мало не пошкодив тоненького мідного дротика, і тепер, доторкаючись до нього, мимоволі бере участь у приємно-потаємних рухах електронів, у контрабандному обміні зарядами, в завихреннях магнітних полів — у всіх цих електричних справах, за допомогою яких людський голос долає нелюдські відстані. Цікаво, чи впливає цей злочасний цвяшок на зміст, чи, може, інтонацію розмови, чи бодай на той-потої-бічний шурхіт, яким по вінця повні телефонні слухавки.

«Електрика — ілюзія акустики» — твоя глибокодумна дефініція. Ти все ще йшов.

МОЛИТВИ

які оце і зараз прагнеш промовляти, бажаючи, щоб ніч збігала швидше, щоб вже минала-проминала-відлітала ця глупа темна самотність «Ніч», щоб разом з нею пропадали болі і щоб, як дасть Бог, закінчився нарешті й ти сам, а тільки сни щоб не мали ніде і ніколи нізачо й ніскільки ніякого спочинку й кінця.

«Отче наш, що єси на небесах! Нехай святиться Ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліба насущного дай нам сьогодні. І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим. І не введи нас у випробовування, але визволи нас від лукавого. Бо Твоє є царство і сила і слава навіки. Амінь.»
Господи Ісусе Христе, змилуйся наді мною
Господи Ісусе Христе, змилуйся наді мною
Господи Ісусе Христе, змилуйся наді мною

Господи Ісусе Христе, змилуйся наді мною
Госпо и Ису с е Хри с те з м
и лу й ся на і
д м н о ю

РОЗДІЛ ДРУГИЙ. ДЕНЬ

ПОВЕРНЕННЯ ДОЛІ

Чому, власне кажучи, долі? Хіба ти віриш в ті поганські байки, ніби душа вночі літає в високості, а зранку повертається до тіла? Опускається долі? Та ти ж перший візьмешся переконувати, що сон — то рідина, розтоплений бурштин, прозора каніфоль, що снити — то пірнати. Не літати. Та навіть і не пірнати, а занурюватися потроху. Та навіть і не занурюватися, бо ця тепла млість сама тебе затопить, залле спочатку вуха, потім очі й ніздрі й буде поволі підніматися, аж поки ти не опинишся на дні найглибшої западини, де й життя, мабуть, ніякого немає, де в тиші океанського мороку, гнані чи то підводними течіями, чи то власними фантазіями линути такі реліктові, що й нереальні — голотурії, асцидії, офіури, морські лілії.

Ні, сон — не рідина. Хіба не ти писав: «запорпаюся в сон, неначе в порох»? Сон — тепла суха субстанція з дрібно-протертих мінералів. Порох, одним словом. Густа полуднева пилюка на тій стежці, котрою ти малим ходив до річки, і обабіч котрої (стежки і ріки) рясніла отруйна амброзія. Ти ще й досі пам'ятаєш, як приємно було ногам ступати по тій пилюці (саме такі, мабуть, на доторк хмари, по яких так упевнено розгулюють живописні герої Відродження), і яким випробовуванням для ніжних дитячих підшав ставала необхідність перетнути смугу вкритого масними плямами асфальту,

— Ну?

— Ну і не можна їм домовини новими цвяхами забивати.

— Справді?!

— Угу. Тільки вживаними, вирівняними. От я тут цвяхи й вирівнюю.

— То що, бля, тепер ти весь час будеш довбойобити мені над головою?

— У нас є дозвіл і сертифікат, не хвилюйтеся, усе цілком легально, можу показати...

— Запхай собі в дупу свій сертифікат разом із вирівняним цвяхом...

Від усієї цієї брудної мене проплющило, і я вирішив піднятися на дах, подихати свіжим повітрям.

Ляда чомусь виявилася відкритою.

І дах виявився відразу над п'ятим поверхом — я завжди думав, наш будинок набагато вищий.

Проходжаючись поміж вентиляційних коминів, я вирішив зазирнути вниз, чи не приїхала вже замовлена мною піца. Я перехилився через поруччя... і...

Усюди довкола будинку, по цілому периметру були наскладані подушки, надувні матраци, амортизаційні мати, натягнуті пожежні тенти й навалені гори каскадерських пінопластових блоків. Мікроавтобусу Pizza Hut просто ніяк було підїхати.

Вдивляючись у все це антисуїцидне причандалля, я раптом помітив між шматками пористого поліпропілену маленький паросток. Сумнівів бути не могло — з якогось випадкового зернятка (коли ж люди спали, прийшов ворог його і — хуяк! — посіяв поміж пшеницею бур'ян та й відійшов) проросла моя *Alcea rosea L. var. nigra Cav.*! Однозначно! Руку на відріз... Тепер, якщо найближчим часом ніяка курва не надумає стрибати з нашого не такого вже й висотного будинку, за пару тижнів на стеблі з'являться пуп'янки, а ще за кілька днів розпусяться темно-червоні, майже чорні квіти.

От тільки за піцою доведеться ходити самому.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ. АПАРАТИ І МЕХАНІЗМИ

*The discourse has shifted to the extent
where you have to fuck off and die.*

Meowth

ШПИТАЛЬ-TRANSPORTER

— Це він, це він, — зацвенькала мала блондинка з немітою головою.

— Хто? Хто?

— Іржон.

— Де?

Ну власне: «де?» — this is the question.

Шпиталь переміщався в просторі свавільно, хоч і вибірково.

Не те, щоб я усвідомив це з якогось приводу, ні — усвідомлення шпитальних міграцій утвердилося поступово, непомітно для мене самого, та ось якогось дня я прокинувся вже остаточно впевнений: «Шпиталь пересувається. У просторі. Свавільно, хоч і вибірково».

Попри те, що він завжди ховався десь у глибині невеличкого парку, загальна топографія зазнавала невпинних змін. Спочатку

ЗМІСТ

ВОЦЦЕК

Розділ перший. НІЧ	6
Розділ другий. ДЕНЬ	57

ПОДВІЙНИЙ ЛЕОН

Розділ перший. DOUBLE LION	114
Розділ другий. ВЛАСНЕ КІНЕЦЬ.	126
Розділ третій. ВІНВОНА	137
Розділ четвертий. СИН ЛІТНЬОЇ НОЧІ	149
Розділ п'ятий. АКУПУНКТУРА	162
Розділ шостий. СНИ ЛІТНЬОЇ НОЧІ	176
Розділ сьомий. ЛЕОН-КІЛЛЕР	191
Розділ восьмий. ТРАНСИЛЬВАНСЬКИЙ ТРАНС	256
Розділ дев'ятий. NEVER SAY NEVER AGAIN	269

AM™

Розділ перший. ПЕРСОНИ І ПЕРСОНАЖІ	304
Розділ другий. АПАРАТИ І МЕХАНІЗМИ	351
Розділ третій. РИТУАЛИ • АРХЕТИПИ • АРТЕФАКТИ	416

TAKE

Теорія брехні.	498
Седатив	501
Purple Fiction	504
Теорія світла	505

Miss Take.	506
Агулі	514
Фемініста	517
Сугестія	520
Щоденна вежа.	522
Адонтно	525
Психоневро.	529
Канонізація-р	534
Тантра	537
Фісташки безсмертя.	540
Фрісбі.	542
Битва за урожай.	545
М'апокриф	549
Весна людства	552
Зараїлона	555
Молитва	560
Ігуана	561
Ятакні	566
Cashmere.	568
Тяжолі	573
Хіп-хоп.	578
Зоря Зари	581
Секрет ялівцю.	585
Take It.	593
Take a Walk	596
Шкільний автобус	599
Догмат	608
При родах речей	608
Теорія відмови	610

ТВОРИ

Острів КРК	616
Коридор	639
Вода	644
Вітер	647
Війна	649
Батько	651
Апологія чекання	655
Містика, хімія, алхімія	657
Esoterica Vulgaris	662
Інфінітив	665
Молоко	668
El Togo	669
Сіль ікон	671
Колискова	674
Лиця Аліції	675
Промисел	680
Moonlight Shadow	687
Атракція	689
Good God City	693
Валентність	695
My Fly	698
Overprotected	701
Голий глосарій	705
Uno Due Tre	708
Пара тон доз	710
Оксидант	713
Жінка класу «земля-вода-повітря»	713
Know-how-now?	717

Моніторинг	720
Крапки над «я»	721
Поет і йог...	736
ГІ. Короткий курс	761
Урок малювання	765
Гра з сірниками	769
Готель «Україна»	772
Лови на лева	777
Львів: секвенції психозу	781
Levels of Lviv	791
Станіслав: туга за несправжнім	796
По коліна в Європі	818
Біографія аутисти	825
Без кінця	836
Свобода дада	841